

SOCIETAT CATALANA DE CIÈNCIES
FÍSQUES, QUÍMIQUES I MATEMÀTIQUES
(FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS)

B U T L L E T Í

BARCELONA

ANY II - NÚM. 2

DESEMBRE 1935

S U M A R I

Pàgs.

Memòria del Curs 1933-34	37
Junta General ordinària celebrada el dia 28-I-1935	40
Junta General ordinària celebrada el dia 21-VI-1935.	41
Estat de comptes	42
Llista de socis	44
Noticiari	50

MEMÒRIA

LLEGIDA PEL SECRETARI SR. FRANCESC HERNÀNDEZ A LA JUNTA GENERAL ORDINÀRIA, CELEBRADA EL
28 DE GENER DEL 1935.

SENYORS:

Anem a donar compte de la tasca realitzada per la SOCIEDAT CATALANA DE CIÈNCIES durant el curs 1933-34.

Reunions científiques

Tingué lloc la sessió inaugural el 24 d'octubre, en la Sala Cervantes de la Biblioteca de Catalunya. Després d'un sentit parlament del President Dr. Josep Estalella, i de llegir-se la Memòria del Secretari, el nou President Dr. Eduard Fontserè, donà una conferència sobre «*Els canvis del temps; com són i com els veiem*», que il·lustrà amb nombroses projeccions i gràfics que augmentaren, encara, l'interès.

La continuació del curs es desenvolupà momentàniament amb algunes dificultats derivades de les circumstàncies anormals perquè travessà la nostra ciutat, degut a les quals les converses que havien estat anunciades per al mes de novembre hagueren d'ajornar-se pel de gener següent, en el qual els Srs. J. M. Planas i J. Febrer parlaren dels temes •*Estat actual d'alguns problemes de la teoria de funcions*

analítiques de varíes variables complexes, i de «*Punts radiants*», els dies 16 y 19 respectivament.

Malgrat tot, la Secció I pogué reunir-se el 14 de novembre per a tractar de la *Formació del vocabulari químic català* completant la sessió amb recensions de revistes.

En el mes de febrer se celebraren dues reunions: la primera el dia 6 en la qual el Sr. F. Sala Català tractà de «*Idees modernes sobre els colors; l'Escala d'Ostwald*», treball que fou publicat en el primer número del BUTLLETÍ. La segona, el dia 23, fou dedicada a l'«*Atlas Internacional de Núvols*» pel Dr. E. Fontserè, qui exposà amb nombroses i belles projeccions una idea del que és aquesta gran obra, publicada gràcies a la generositat del Sr. Patxot.

La Secció I es reuní el 20 de març, presentant el Sr. Solà una comunicació interessantíssima sobre *Curtició*, en la qual sintetitzà les darreres teories sobre aquesta qüestió. La Secció II el dia 22, discutí el tema «*Nomografia*» exposat pel Sr. J. Ras, i «*Actualitats Meteorològiques*» fou el tema presentat a discussió pel Dr. Alvarez Castrillon, de la Secció III, el dia 23.

En el mes d'abril, el Sr. Enric J. Ferrer, pronuncià el dia 24 una conferència sobre «*Les aplicacions de l'alumini i les seves aleacions*», i a continuació el Sr. A. Julià exposà l'estat actual de la manufactura dels «*Vidres inestellables*». La primera d'aquestes conferències es publicà in extenso en les MEMÒRIES.

El Dr. D. Garcia dissertà el dia 27 sobre «*El principi de la Causalitat en la Física Moderna*», que per la seva gran extensió fou necessari continuar el 29 del següent mes de maig.

La Secció d'Astronomia, Meteorologia y Geofísica dedicà la reunió del dia 26 d'abril a la comunicació que sobre «*Fenòmens del llamp*» presentà el Dr. R. Jardí.

«*Matèries plàstiques resistentes a l'acció dels dissolvents orgànics*» fou el tema que presentà el Sr. R. Peypoch de la secció de Física i Química el dia 22 de maig. El 25 del mateix mes, el Sr. A. Tomàs de la Secció III parlà de «*Radiacions solars*».

La sessió de clausura del curs, que tingué lloc el 27 de juny en el Saló d'Actes de la Associació d'Arquitectes de Catalunya, cedit amablement per la mateixa, anà a càrrec del Dr. B. Bassegoda i Musté qui desenvolupà magistralment el tema «*Matemàtiques i arquitectura*», publicat ja a les MEMÒRIES. A continuació parlaren el Sr. Llopert, President de l'Entitat propietària del local, i el Dr. Fontserè, declarant clos el curs 1933-34.

Publicacions

Han estat publicats durant el curs, per l'Institut d'Estudis Catalans, el primer número del BUTLLETÍ, en març del 1934, i el fascicle primer del volum II de les MEMÒRIES dedicat a la conferència del Dr. Bassegoda sobre «*Matemàtiques i Arquitectura*».

JUNTA GENERAL ORDINÀRIA CELEBRADA EL DIA 28 DE GENER DE 1935

Tingué lloc en la Biblioteca de Catalunya.

Presideix el Dr. E. Fontserè, assistint els Srs. Torroja, Quintana Marí, Peypoch, E. J. Ferrer, Barzalallana, Julià, Grau, Vila i Hernàndez, actuant aquest darrer de Secretari.

Obre la sessió el President a dos quarts de vuit del vespre.

És llegida i aprovada l'acta de la Junta General celebrada el 10 d'octubre del 1934.

El Secretari llegeix la memòria corresponent al curs de l'any 1933-34.

El Tresorer, Sr. Julià, llegeix l'estat de comptes corresponent a l'any 1934 i que es publica a part.

L'estat de comptes, després de degudament examinat pels assistents, és aprovat, així com el pressupost que pel 1935 ha confeccionat el Sr. Tresorer, i que implica les mateixes despeses del 1934, incrementades de 2000'00 Ptes., que es destinaran a material, llibres, etc.

El Dr. Fontserè fa a continuació algunes consideracions sobre els nous locals de l'Hospital de la Sta. Creu, que seran pròximament habilitats per a les diferents societats filials de l'Institut d'Estudis Catalans, i no havent-hi més assumptes per a tractar, aixeca la sessió a les vuit del vespre.

JUNTA GENERAL ORDINÀRIA CELEBRADA EL DIA 21 DE JUNY DE 1935

Té lloc en el local social de la Casa de Convalescència.

Assisteixen els Srs. Faura i Sans, Alvarez-Castrillon, Munné, Quintana Marí, Guàrdia, Gutiérrez, Soler Carreras, M. Soler, E. J. Ferrer, Riera i Hernández.

Presideix el Dr. Alvarez-Castrillon, actuant de Secretari el Sr. Hernández.

Obre la sessió el Sr. President a les vuit del vespre.

El Secretari llegeix l'acta de la Junta General celebrada el 28 de gener del 1935 que és aprovada.

Entrant en l'ordre del dia, es passa a la elecció dels càrrecs de President i Tresorer. Per unanimitat s'acorda la elecció del Dr. Bassegoda per la Presidència i reelecció del Sr. Julià per la Tresoreria.

També per unanimitat s'acorda un vot de gràcies al Sr. Fontserè per la seva encertada gestió com a President.

A continuació s'obre discussió sobre el treball a organitzar pel curs pròxim. Intervenen els Srs. Alvarez Castrillon, Ferrer, Munné, Julià, Guàrdia, Marcel·lí Soler i Hernández, acordant-se que són les Seccions les que hauran de cuidar de la tasca a realitzar per cadascuna d'elles.

S'aixeca la sessió a dos quarts de nou del vespre.

**ESTAT DE COMPTES EN EL
COBRADES**

	Ptes.	Cts.	Ptes.	Cts.
D'octubre a desembre de l'any 1933				
Quotes del mes d'octubre	388	—		
» » de novembre	444	—		
» » de desembre	306	—		
			1 138	—
De gener a desembre de l'any 1934				
Quotes del mes de gener	224	—		
» » de febrer	135	—		
» » de març	225	—		
» » d'abril	240	—		
» » de maig	244	—		
» » de juny	458	—		
» » de juliol	199	—		
» » d'agost	193	—		
» » de setembre	210	—		
» » d'octubre	416	—		
» » de novembre	352	—		
» » de desembre	352	—		
			3 248	—
TOTAL	4 386	—		
Disponible en caixa el 30-IX-33	2 714	45		
TOTAL GENERAL	7 100	45		

Vist i plau
El President,
E. FONTSERÈ

DIA 31 DE DESEMBRE DE 1934

PAGADES

D'octubre a desembre de l'any 1933

	Ptes.	Cts.	Ptes.	Cts.
Imprenta La Neotipia.	255	—		
Impresos Costa	24	—		
Impresos Pal·las.	28	—		
Fills de R. Ferrer	90	—		
Lloguer local Conferències	45	—		
Despeses cobrament	116	—		
Gratificacions conserges i personal auxiliar	10	—		
Tramesa publicacions, invitacions i circulars	137	90		
Correspondència, convocatòries, tramesa de propostes	11	15		
A. Cuyàs, S. en C., per projeccions	60	—		
Despeses varíes de secretaria	15	—	792	05

De gener a desembre de l'any 1934

Impresos La Neotipia	253	—		
Impresos Costa	131	—		
Impresos Pal·las.	12	—		
Altres impresos i circulars	40	—		
Fills de R. Ferrer, bosses	90	—		
Diccionari Fabra. Per a les sessions de nomenclatura	65	—		
Lloguer local Conferències	120	—		
Gratificacions conserges i personal auxiliar	100	—		
Despeses cobrament	383	—		
Tramesa publicacions, invitacions i circulars	779	80		
Correspondència, convocatòries, tramesa propostes	75	70		
Inscripció al IX Congrés Química Pura i Aplicada	50	35		
Despeses varíes de secretaria	42	50		
Timbres mòbils: 270 de 0'15 ptes.	40	50	2182	85
TOTAL DESPESES.			2 974	90
Disponible en caixa 31-XII-34.			4 125	55
			7 100	45

Barcelona, 31 de desembre de 1934.

*El Secretari-Comptador,
F. HERNÀNDEZ*

*El Tresorer,
A. JULIÀ SAURÍ*

LLISTA DE SOCIS (*)
(DESEMBRE 1935)

Agell i Agell, Josep	Salvà, 33	I
Agell i Aranyó, Aureli	Trafalgar, 14.	I
Agell i Aranyó, Enric.	Trafalgar, 14.	I
Alvarez-Castrillon, Manuel	Casanova, 197, 4. ^t , 1. ^a . III	
Amorós, Josep M. ^a	Alí-Bey, 5	I
Anglada Graupera, Josep	Sant Magí, 31 (Sant Cugat del Vallès) . .	III
Arnaldo Farga, Maria Teresa	Ronda de la Universi- tat, 9, 2. ⁿ	II
Baltà, Miquel A.	Rambla Catalunya, 1 .	I
Baltà R. de Cela, Josep	Corts, 566, entresol .	I
	Protector	
Bargalló Ardèvol, Modest	Dr. Benito Hernández, 31 (Guadalajara) . .	I
Barzanallana, M. C.	Passeig de la Repú- blica, 103, 2. ⁿ . .	I
Bassegoda Musté, Bonaventura.	Consell de Cent, 314 .	II
Bau, Xavier	Berenguer, 28 (Tor- tosa)	I

(*) Preguem als nostres consoscis que ens comuniquin les rectifica-
cions que calgui fer en aquesta llista, per tal de poder-les tenir en compte
en la publicació de la del curs vinent.

Bayó i Font, Jaume	Trafalgar, 23	I
Bellido Golferichs, Jesús M. ^a .	Emancipació, 33 . . .	I
Bruguera, Josep	Av. 14 d'Abril, 383 .	II
	Protector	
Busquets, Juli		I
Caballeria Miró, Josep M. ^a . .	Apartat n. ^o 1, Sarrià .	I
Càmara Nacional de Industrias		
Químicas	Diputació, 306 . . .	I
	Protector	
Campins, Antoni	Diputació, 327 . . .	
Campo Cunchillos, Gabriel . .	Castanyer, 12, 2. ⁿ . .	III
Canosa, Antoni	Mallorca, 236, 2. ⁿ . .	II
Canyelles Maxenchs, Josep . .	Apartat 74 (Sta. Cruz de Tenerife)	I
Cararac, Jaume	P. Urquinaona, 13 . . .	I
Carreras, Ramon	Aribau, 173, 1. ^r . . .	I
Carreres, Pompeu	Dr. Roux, E.	I
Compte Galofré, Ramon	Casp, 90, 4. ^t , 2. ^a . . .	II
Cornet Palau, Gaietà	Casanova, 160	II
Creus Vidal, Josep M. ^a	Travessera, 97, pral. .	I
Crusat i Prat, Leopold	Ausiàs Marc, 25, 3. ^r , 1. ^a	II
Delmàs, Carles	Casp, 67	I
Domingo, Ramon	Salmeron, 81, 2. ⁿ , 1. ^a .	II
Dou, Jordi.	Diputació, 303, 1. ^a . .	II
Duran i Reinals, Manuel	Mallorca, 286	I
	Protector	
Estalella i Graells, Josep	Ferrers, 17 (Vilafran- ca del Penedès) . . .	I
Faura i Sans, Marian	Provença, 324	III
Febrer Carbó, Joaquim	Passeig de Gràcia, 75. III	
Ferrer, Enric J.	Passeig Font Far- gas, 90	I

- Ferrer, Lluís Casp, 76 I
 Fontserè Riba, Eduard Salmeron, 11. . . . III
 Forch i Camps, Jaume. Provença, 188, 4.^t . . . I
 Freixa, Enric. Aragó, 187, 2.ⁿ . . . II
 Fuentes Tejero, Tirs Provença, 424 . . . I
 Fusté Salvatella, Mercè Rambla Principal, 49
 (Vilanova i Geltrú) I
 Garcia, David Pare Claret, 47 II
 Garriga Roca, Rafael Nena Casas, 66 I
 Gassiot Llorens, Josep. Corts, 700. I
 Gay, Joaquim. Claris, 70, 1.^r II
 Grau Cases, Josep Casanova, 117, pral, 3.ª I
 Guàrdia Padró, Joan Santaló, 91 (S. G.). . III
 Guerra Cortès, Josep Salmeron, 166 I
 Guitart, Joaquim. Mallorca, 232 I
 Gumà Carreres, Josep. Església, 4 (Vilanova
 i Geltrú) I
 Gutiérrez, Ernest Pere IV, 272. I
 Hernández Gutiérrez, Francesc Muntaner, 185, 1.^r . . I
 Homdedeu, Alexandre Avinguda Ntra. Sra.
 del Coll, 84 I
 Ibarz, Josep Urgell, 104, 1.^r I
 Inglès Martí, Joan Recared, 4 (S. M.). . I
 Isanta Gili, Melcior. Bellvís, 8 (Térmens,
 Lleida) I
 Izard, Arnau Ausiàs Marc, 31. . . . I
 Jardí Borràs, Ramon Ausiàs Marc, 3, 2.ⁿ, 1.ª III
 Juanico Cateura, Lluís. Bruc, 146, entr., 2.ª . II
 Julià Saurí, Angel Villadelprat, 9 (Sant
 Cugat del Vallès) I
 Klamburg, Joan Bisbe Morgades, 8. . . I
 Layret Foix, Antidi Mallorca, 186, 2.ⁿ . . II
 Llopis Aranyó, Enric Canuda, 24, entr. . . I

Maní, Jesús	Reina Elisabet, 7 (Pedralbes).	I
Manich Illa, Julià	Bruc, 24	I
Masriera Rubio, Miquel	Provença, 293	I
Mata de la Barata, Joan	Balmes, 125, pral	I
Mateo Martorell, Manuel	Comerç, 24, 1. ^r	I
Mestres Artigas, C.	Amàlia (Vilafranca del Penedès)	I
Mestres López, Josep M. ^a	I. Iglesiés (Prat del Llobregat)	I
Mir, Jesús	Av. 14 d'Abril, 508	II
Mira, Enric	Floridablanca, 90, 4. ^t	II
Monche, Josep	Rbla. Catalunya, 116, principal	I
Monrós Nacente, Enric	Vendrell, 17	II
Munné, Antoni	Corts, 701, 2. ⁿ , 2. ^a	II
Muntanyà, Ramon	S. A. Cros (Badalona)	I
Muñoz Fernández, Joan J.	I
Oliart, Antoni	Pare Claret, 39	I
Pach Buiria, Antoni	Fontanella, 11, 3. ^r , 1. ^a	II
Par, Albert	Ausiàs Marc, 24	I
Palacio, Tomàs de	P. Bonanova, 61	I
Patxot, Rafael	P. Bonanova, 28	III
Peypoch i Pich, Ramon	València, 358, 1. ^r , 2. ^a	I
Pi Calleja, Pere	Aribau, 135, pral., 2. ^a	II
Pi Sunyer, August	Cameros, 3	II
Pi Sunyer, Carles	Corts, 529, 2. ⁿ , 1. ^a	II
Pi Sunyer, Cèsar	París, 162.	I
Pi Sunyer, Francesc	València, 350	II
Pinyol, Pelegrí	València, 351	I
Planas, Josep M. ^a	València, 207	II
Planell Riera, Francesc	Girona, 19, 2. ⁿ	II
Polít Buxareu, Isidre	Aragó, 219, 2. ⁿ , 2. ^a	III

Pons, Joaquim M. ^a		Muntaner, 177, 3. ^r		I
Posa Vilasarau, Enric		Passeig de la Repú-
blica, 57, 3. ^r , 1. ^a		II
Puig, Miquel		Mallorca, 279, 2. ⁿ		I
Quintana, Antoni		Consell de Cent,
325, 3. ^r		I
Rahola, Ramon		Ronda St. Pere, 27,
1. ^r , 3. ^a		I
Ras Claravalls, Joan		Passeig de la Repú-
blica, 84, 4. ^t , 2. ^a		II
Ravés Vives, Josep		Comerç, 33		I
Renart Rovira, Dionís		Diputació, 437, 6. ^è		I
Reynals, Lluís		Sant Gervasi, 77		I
Riembau, Carles		Bailèn, 159, pral.		I
Riera Nadeu, Francesc		Anglí, 9		II
Río, Leonci del		Aribau, 148		II
Rodés, Lluís		Apart. n. ^o 3 (Tortosa)		III
Rosa, Ricard		Pi, 12		I
Rosich, Joan		Pl. Gaspar Farreres,
16 (Pedralbes)		II
Ruiz Ponseti, Estanislau		Travessera de Les
Corts, 21		II
Sàenz Alonso, Primitiu		Muntaner, 261		I
Sagarra, Xavier de		Sant Celoni		I
Saiz Salvat, Felip		Mallorca, 218, 2. ⁿ , 3. ^a		II
Sala Català, Francesc		Laureà Miró, 70 (Hos-
pitalet de Llobregat)		I
Salas Bosch, Eduard		València, 279, 3. ^r		I
Salter, Marius		Claris, 73, 1. ^r		II
Sánchez-Cano, Joan		Corts, 464, 4. ^t , 2. ^a		III
Sanromà, Antoni		Pl. Palau, 16		I
Sanromà Nicolau, Antoni		Passatge del Crèdit,
6, pral.		I

Sans, Joan	Boqueria, 32	II
Sastre Carreras, Manuel	Trafalgar, 11, 2. ⁿ , 1. ^a	II
Serentill, Manuel	Salmeron, 193	I
Serra, Hermenter	Av. 14 d'Abrial, 520	I
Serrà Agulló, Andreu	P. Iglesias, 27, 2. ⁿ	I
Serrat, Josep	París, 179	II
Solà Surís, Ricard	Trafalgar, 37, pral.	I
Soler Carreras, Josep M. ^a	Av. 14 d'Abrial, 339, 3. ^r	I
Soler, Marcel·lí	Bruc, 150, pral.	I
Sureda Blanes, Josep	Compañía Esp. Nitrógeno La Felguera.	I
Terraza Martorell, Josep	Argenteria, 35	I
Tomàs Quevedo, Antoni	Fusina, 5, pral.	III
Torrededia Claramunt, Pere	Diputació, 123	I
Torroja Miret, Antoni	Rbla. Catalunya, 86, 2. ⁿ , 1. ^a	II
Uhthoff Ferran, Josep	Tuset, 30, pral.	I
Valls, Domènec	Consell de Cent, 320	I
Valls Ventosa, F. Xavier	Bruc, 19, pral.	II
Vancells, Lluís	Maristany, 95 (Badalona).	I
Verderau Mathieu, Lluís	Muntaner, 415	I
Via Raventós, Josep	Masia Figarot, Aldea (Tortosa)	III
Vidal, Ignasi	Departamento de Agricultura y Fomento (Cali [Colombia]).	I
Vilà de Riva, Josep	Trafalgar, 6	I
	Protector	
Vilaseca, Emili	Comtal, 32	I

NOTICIARI

Gràcies a la munificència de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans, han estat publicats els fascicles 2ⁿ i 3^r del Vol. II de les MEMÒRIES que contenen respectivament els treballs: *L'alumini i els seus aliatges* per E. J. FERRER, i *El deuteri, l'aigua pesant i altres compostos* per A. QUINTANA MARI.

* * *

S'ha rebut una lletra del Sr. J. Castells, Secretari de l'Institut de la Metal·lúrgia i de la Mecànica, comunicant l'aparició del periòdic «Metalurgia y Construcción mecánica», òrgan de l'esmentat Institut, i oferint a la nostra Societat la publicació d'aquelles notícies que estimem d'interès.

* * *

Amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la primera edició de l'obra de Ramon Turró, «Orígens del Coneixement», la Societat de Biologia de Barcelona convoca un concurs internacional per a premiar la millor monografia o memòria original i inèdita en la qual es faci l'estudi crític de l'obra científica de Ramon Turró.

BASES: *Primera.*—L'import del premi és de 2000 pesetes.

Segona.—Cal que els treballs siguin inèdits, escrits a màquina i vagin signats per llurs autors.

Tercera.—Els treballs podran ésser redactats en català, castellà, francès, anglès, alemany o italià.

Quarta.—Els treballs que aspirin al premi hauran d'ésser remesos a la Secretaria de la Societat de Biologia de Barcelona (Institut d'Estudis Catalans: Carrer del Carme, n.º 47), abans de les set del vespre del dia 15 de maig de 1936.

Cinquena.—L'obrap remiada quedarà de propietat de la Societat de Biologia de Barcelona, la qual s'encarregarà de publicar-la en llengua catalana.

Sisena.—El Jurat adjudicador serà integrat pels membres de la Junta directiva de la Societat de Biologia de Barcelona i els seus ex-presidents.

Setena.—El veredicte serà fet públic durant la primera quinzena de juny del 1936, i el premi serà lliurat a l'autor en sessió pública, que, d'acord amb l'Associació General de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana, coincidirà amb la data inaugural del novè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana, els darrers dies del mateix mes de juny.

BASE ADDICIONAL.—El Jurat es reserva el dret de declarar desert el concurs si considera mancades de qualitat les obres presentades. En aquest cas, el fons del premi serà destinat a un nou concurs que, amb les mateixes bases d'aquest, es clourà el 15 d'abril del 1937. També el Jurat es reserva el dret de dividir el premi en el cas de produir-se la concurrència de dues o més obres de qualitat parella.